

కళ ఎల్లలు దాటాలి! – ఒక పరిశీలన

డా. యేలూరిపాటి అపర్ణ, న్యూజెర్సీ.

సుమారుగా 55, 60 సంవత్సరాల ముందు ఆనంద వికటన్ పత్రికలో తమిళ భాషలో సీరియల్ గా వెలువడి, పాఠకులనుండి అనేక విమర్శలు, ప్రశంసలు అందుకున్న నవల శ్రీ జయకాంతన్ గారి “కళ ఎల్లలు దాటాలి”. దీనిని ఏండ్ల సుందరేశన్ గారు తెలుగు పాఠకుల సౌలభ్యంకోసం తెలుగులోకి చాలా చక్కగా అనువదించారు.

ఈ నవల కళారంగం మరియు వ్యక్తిగత జీవితం అనే రెండు అంశాలలో సంప్రదాయం, ఆధునికతల మధ్య ఉండే సంఘర్షణను ఆవిష్కరిస్తుంది. కథకు, కథాకాలానికి పట్టిపూర్తి దగ్గర పడుతున్నా, కథాకథనాలు ‘ఇప్పటి కాలానివేనా!’ అనిపిస్తాయి. ముఖ్యంగా తండ్రికోడుకుల మధ్య ఆలోచనా దృక్పథంలో తేడాలు, ఒకరి వాదన సరైనది కాదని మరొకరు అభిప్రాయం వ్యక్తం చేయడం చూస్తే, తరతరాలుగా తండ్రులు – కొడుకులు మధ్యలో ఆలోచనారీతిలో తేడాలు ఉండటం అత్యంత సహజమే అనిపిస్తుంది.

సంగీతకారుడైన సారంగన్ కర్ణాటక సంగీతాన్ని ఆధునికీకరించాలనే ఆశయంతో ప్యారిస్ నుండి భారతదేశానికి తిరిగివస్తాడు. కానీ అతనికి, సంగీతం దైవంతో సమానమని భావించే వీణా విద్వాంసుడు, అతని తండ్రి అయిన శేషయ్య భావాలకు మధ్య సంఘర్షణ ఏర్పడుతుంది. తండ్రి శేషయ్య సంప్రదాయానికి కట్టుబడినవాడు. కానీ సారంగన్ ఆధునిక ఆలోచనలతో ఉంటాడు. ఈ నవల వీరిద్దరి ఆలోచనల ఘర్షణను తెలియజేస్తుంది.

అయితే, ఈ నవలలోని సంభాషణల్లో సారంగన్ కర్ణాటక సంగీతంలో తీసుకురావాలనుకున్న ఆధునిక మార్పుల గురించి ప్రత్యేకంగా వివరించిన వివరాలు పెద్దగా లేవు. అయితే, నవలలోని పాత్రల సంభాషణల ఆధారంగా మనం కొన్ని విషయాలను ఊహించవచ్చు.

నవలలోని సారంగన్ ఒక పాశ్చాత్య దేశం నుండి తిరిగి వచ్చిన సంగీతకారుడు, కాబట్టి అతడు కర్ణాటక సంగీతానికి ఆధునిక పద్ధతులు, పాశ్చాత్య సంగీతం నుండి వచ్చిన అంశాలను జోడించాలనుకుని ఉండవచ్చు.

తండ్రి అయిన శేషయ్యకు సంగీతం దైవంతో సమానం. దీనికి విరుద్ధంగా, సారంగన్ సంగీతాన్ని కేవలం ఒక కళారూపంగా మాత్రమే చూడాలనుకుంటాడు. దానిలోని మతపరమైన అంశాలను తగ్గించి, మరింత లౌకికంగా మార్చాలని అతని ఉద్దేశం,

పాశ్చాత్య సంగీతం, ఇతర సంగీత శైలులతో పరిచయం ఉన్న సారంగన్, కర్ణాటక సంగీతంలో వాటి ప్రభావం ఉండేలా కొత్త ప్రయోగాలు చేయాలనుకుని ఉండవచ్చు. అంటే, బహుశా అతను ఇతర ప్రపంచ సంగీత శైలులను మిళితం చేయాలనుకొని ఉండవచ్చు.

అలాగే, సంప్రదాయ కర్ణాటక సంగీతం అనుసరించే కఠిన నియమాలను సడలించి, యువతరానికి మరింత స్వజనాత్మకతకు, ప్రయోగాలకు అవకాశాలు కల్పించాలనేది అతని ఉద్దేశ్యం అనిపిస్తుంది. అలాగే, కొందరు మాత్రమే ఆస్వాదించగలిగే కర్ణాటక సంగీతాన్ని విస్తృత ప్రేక్షకుల దగ్గరకు తీసుకెళ్లడం అతని ఆలోచన అనిపిస్తుంది.

అయితే, ఈ విషయాలన్నీ తండ్రి శేషయ్యతో సారంగన్ భావాల ఘర్షణకు కారణాలు అయ్యాయి. ఎందుకంటే, శేషయ్య సాంప్రదాయానికి కట్టుబడి ఉంటాడు. ఆయన కర్ణాటక సంగీతాన్ని దాని పవిత్రత, సంప్రదాయ లక్షణాలతోనే కొనసాగించాలనుకుంటాడు.

సంప్రదాయానికి, ఆధునికతకు మధ్య ఉన్న పురాతన సంఘర్షణే ఈ కథకు ప్రధానాంశం. కళా ప్రపంచం, వ్యక్తిగత జీవితం ద్వారా జయకాంతన్ ఈ సంఘర్షణను చూపిన విధానం ఈ నవలను ఆసక్తికరంగా మారుస్తుంది.

ఒకవైపు, కర్ణాటక సంగీతాన్ని ఆధునికీకరించాలనే గొప్ప ఆశయాలతో పాశ్చాత్య దేశాలలో విఫలమై తిరిగి వచ్చిన సారంగన్, మరొకవైపు, కర్ణాటక సంగీతంలో పాత సంప్రదాయాలను సమర్థించే, లోకజ్ఞానం ఉన్న అతని తండ్రి శేషయ్య కథకు రెండు బలమైన ధృవాలు.

కాగా, సారంగన్ కంటూ చెప్పుకోదగిన ఆదాయం ఉండదు. ఆర్థిక సహాయం కోసం తండ్రిపై ఆధారపడతాడు. ఇది అతని పాత్ర వ్యక్తిత్వానికి ఒకరకంగా ఇబ్బందికరమైన అంశమే. ఏది చేయాలన్నా ఆర్థికస్వాతంత్ర్యం ముఖ్యం కదా. అంతేకాక, తిరిగి వచ్చిన తర్వాత ఒక్క సంగీత కృతి కూడా కంపోజ్ చేయడు.

అతను భారతీయ సంప్రదాయ సంగీతాన్ని తిరిగి సృష్టించాలన్న సంకల్పాన్ని ఎన్నోసార్లు చెప్పాడు. కానీ దానికి ఏమీ కార్యరూపం ఇవ్వనేలేదు. కానీ ఆధునిక దృక్పథం గురించి గొప్ప ఉపన్యాసాలు ఇస్తాడు. ఎంతటి విప్లవాత్మక ఆలోచనలతో నిండినవాడైనా, ఏ పని చేయకుండానే తన సమయాన్ని, ఆరోగ్యాన్ని వృధా చేసుకుంటూ ఉన్నప్పుడు, అతనిపట్ల అభిమానాన్ని కొనసాగించడం చాలా కష్టం. పైగా వేళాపాళా లేని ధూమపానం, మద్యపానం ఆ పాత్రపట్ల ఉన్న సానుభూతిని తగ్గిస్తుంది.

లలిత పట్ల ఆకర్షితుడై, ఆమె తన భర్తను విడిచి తనతో ఉండాలని పట్టుబడటం, కానీ ఇద్దరినీ ఎలా పోషించగలడో ఒక్కసారి కూడా ఆలోచించకపోవడం — ఇది పూర్తిగా అనాచిత్యంగా, మరింత ప్రమాదకరంగా, బాధ్యతారాహిత్యంగా అనిపించింది. ఇలాంటి వ్యక్తి పట్ల గౌరవం ఉండడం కష్టం. అదీ, ప్రత్యేకంగా అతన్ని ఒక తెలివైన మేధావిగా చిత్రించినప్పుడు.

మరోవైపు, స్వజనాత్మక రచయిత్రి లలితకూడా, సారంగన్ ను ప్రేమించి, అతనిపై తనకున్న గాఢమైన ప్రేమకు, అలాగే తన గౌరవనీయమైన భర్తపై ఉన్న అంతులేని అనుబంధానికి మధ్య చిక్కుకుపోతుంది. కాని, చివరకు సంప్రదాయానికే కట్టుబడుతుంది. ఆమెలోని సంఘర్షణను గొప్పగా చూపారు రచయిత జయకాంతన్.

లలిత కథ పారీస్ నుండి చెన్నైకి సారంగన్ రావడంతో ప్రారంభమవుతుంది. భర్తతో కలిసి ఆమె అతన్ని విమానాశ్రయంలో స్వాగతిస్తుంది. సారంగన్ అనే విప్లవాత్మక కళాకారుడి ఆశయాన్ని, అభిరుచిని, జీవితం, సంగీతం, కళ మరియు సంస్కృతిపై అతని

దృక్పథాన్ని చాలా లోతుగా గమనిస్తుంది. సారంగన్ పట్ల తనకున్న ప్రేమకు, దేవుడిలాంటి భర్త ప్రేమకు మధ్య చిక్కుకున్న లలిత, తాను నిర్ణయం తీసుకోవలసిన పరిస్థితిని అందంగా నిర్వహించింది. ఈ విధంగా, కథలోని అన్ని పాత్రలు తమ వైపు ఉన్నవారి విధిని మనకు చెబుతూనే ఉంటాయి. కథ ఒక ఆశయవంతుడైన సంగీతకారుడిని తన ప్రేమగల చేతులతో ఆలింగనం చేసుకుని, వీడ్కోలు పలకడంతో ముగుస్తుంది.

మరొకవైపు శేషయ్య కణ్ణన్ కోసం వీణను వాయిస్తూ, “కణ్ణా, వీణ నేర్చుకుంటావా?” అనడంతో మన మనసులు కథకు ఇది చక్కని ముగింపు అని నిట్టూరుస్తాయి.

కథ చివరిలో నరసయ్య ‘వివాహ బంధం చాలా పవిత్రమైనదని, ఏ తప్పు అయినా మన్నించాల్సిందేనని అంటాడు. బహుశా అదే జయకాంతన్ గారి స్వంత అభిప్రాయమనే అనిపిస్తుంది.

ఏది ఏమైనా, దీన్ని రాసిన, నవలగా వెలువరించిన కాలంలో మాత్రం ఈ చాలా వాద ప్రతివాదనలకు, ప్రకంపానికి గురయ్యిందనే సంగతి రచయిత ముందుమాటలో వ్రాసిన “నా సమకాలిక రచయితలలో ఉచిత సాహిత్య విమర్శకి విరుద్ధంగా నా వంతు విరోధం సంపాదించుకున్నవారు ఎవరూ లేరని నేను తెలుసుకున్నాను” అనే మాటల వల్ల తెలుస్తుంది.

“ఏ గతి రచించిరేని తనకాలము వారలు మెచ్చరే కదా!” అని చేమకూర వేంకటకవి (విజయవిలాసము, ప్రథమాశ్వాసము) అన్నట్లుగా, రచయిత తనకు నచ్చినట్లు, మనసుకు వచ్చినట్లు రచించినా, విమర్శలకు, వెటకారాలకు సాటివారి నుండి లోటు ఉండదు. అయినా వాటిని గురించి పట్టించుకోకుండా తాను అనుకున్న ఇతివృత్తాన్ని నవలగా రూపొందించిన జయకాంతన్ గారికి, ప్రచురించిన ఆనంద వికటన్ పత్రిక వారికి, తెలుగులోకి అనువదించిన ఏండ్లీ సుందరేశన్ గారికి అభినందనలు.

*****

డాక్టర్ అపర్ణ యేలూరిపాటి

జన్మస్థలం యేలూరు, పశ్చిమ జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్, 1968. చదువు M.A., ఆంధ్ర విద్యాలయం, వైజాగ్. PhD., పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విద్యాలయం, హైదరాబాద్. డాక్టర్ పట్టంకోసం వీరు పరిశోధన అంశం ప్రబంధ సాహిత్యంలో కుటుంబ వ్యవస్థ. గతంలో తెలుగు ఉపాధ్యాయనిగా పదిహేను సంవత్సరాల ఉద్యోగం. వివిధ వార, మాస పత్రికలలో కథలు, All India Radio ద్వారా, కవితలు, కథానికలు రాసారు. National Literacy Project వారి పోటీలలో బహుమతులు అందుకున్నారు. ప్రస్తుతం Bridgewater, New Jersey లో నివాసం. All State Insurance, New Jersey లో ఉద్యోగం.